

- G., & Markus, T. I. (2011). Otnositel'nost' otsenki: gipotezy, postulaty, sledstviya [Relativity of evaluation: hypotheses, postulates, consequences]. *Praktika otsenki imushchestva – Property Valuation Practice*, 3, 1–108. [in Russian].
4. Voronin, V. O., Lyantse, E. V., & Mamchyn, M. M. (2014). *Analitika rynku nerukhomosti: metodologiya ta pryncypu suchasnoyi otsinky [Real Estate Market Analysis: The Methodology and Principles of Current Valuation]*. Lviv: Magnolia, 2006. [in Ukrainian].
5. Lapishko, M. L., Pozdnyakov, Yu. V., & Hokhberh, I. I. (2016). Pidvyshchennya dostovirnosti vyznachennya stavky kapitalizatsiyi u sytuatsiyi nezbalansovanoho rynku nerukhomosti [Increasing the reliability of the definition of capitalization in the situation of unbalanced real estate market]. In *Ekonomichni nauky. Seriya: Oblik i finansy [Economics. Series: Accounting and Finance]*: Vol. 13(49), part 2 (pp. 154–163). [in Ukrainian].
6. Lapishko, M. L., Pozdnyakov, Yu. V., & Hokhberh, I. I. (2016). Porivnyal'nyy analiz tendentsiy zmin stavky kapitalizatsiyi v Ukrayini ta za kordonom [Comparative analysis of changes in capitalization rates in Ukraine and abroad]. In *Visnyk Universytetu bankivs'koyi spravy [Bulletin of the University of Banking]*: Vol. 3(27) (pp. 3–7). [in Ukrainian].
7. Pozdnyakov, Yu. V. (2009). Procedurnye osobenosti realizatsiyi sravnitel'nogo podhoda na padajushchem rynke [Procedural features of the implementation of the comparative approach in the falling market. Informal approaches to real estate valuation in modern economic conditions]. In *[Evaluation practice]*: Vol. 5(32) (pp. 18–22). [in Russian].

УДК 330.34

С. Л. Шульц

доктор економічних наук, професор,
завідувач відділу регіональної економічної політики
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долишнього НАН України», м. Львів

О. М. Луцків

кандидат економічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник
відділу регіональної економічної політики
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долишнього НАН України», м. Львів

Л. Є. Сімків

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри теорії економіки та управління
Інституту економіки та управління
в нафтогазовому комплексі
Івано-Франківського національного
технічного університету нафти і газу, м. Івано-Франківськ

ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ РЕГІОНІВ: КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ СКЛАДОВІ

Проаналізовано існуючі теоретичні концепції економічного зростання. Досліджено різні підходи до визначення сутності економічного зростання та чинників які впливають на цей процес. Досліджено кількісні та якісні складові економічного зростання. Проаналізовано методичні підходи до оцінки кількісних та якісних ознак економічного зростання. Оцінено просторову нерівномірності економічного зростання на основі розрахунку внеску регіонів в економічне зростання шляхом розрахунку відсотка приросту сумарного ВРП Західного регіону України.

Ключові слова: економічне зростання, якість економічного зростання, ресурси, просторова асиметрія, просторові чинники.

Shults S., Lutskiv O., Simkiv L. REGIONS ECONOMIC GROWTH: QUALITATIVE AND QUANTITATIVE COMPONENTS

The existing theoretical concepts of economic growth are analyzed. Different approaches to the definition of the essence of economic growth and factors influencing this process are investigated. The quantitative and qualitative components of economic growth are investigated. The methodical approaches to the estimation of quantitative and qualitative signs of economic growth are analyzed. The spatial unevenness of economic growth is estimated on the basis of calculating the contribution of regions to economic growth by calculating the percentage of growth of the total GRP of the Western region of Ukraine.

Keywords: economic growth, quality of economic growth, resources, spatial asymmetry, spatial factors.

Економічне зростання є однією з фундаментальних категорій економічної теорії та найважливішою проблемою суспільного розвитку, оскільки вона пов'язана з ефективністю використання ресурсів, підвищенням добробуту населення та задоволенням різноманітних потреб людини, використанням нових технологій. Головною метою економічного зростання є збільшення обсягів економічних і як похідних соціальних благ, що сприяють поліпшенню рівня життя населення, створенню стабільної сприятливої соціально-економічної ситуації в країні, підвищенню її міжнародного авторитету. Стимулювання економічного зростання, підтримка його темпів на стабільному та оптимальному рівні є однією з найважливіших довгострокових цілей економічної політики будь-якої країни.

Економічне зростання трактувалось на початкових етапах формування концепції економічного зростання у кількісному вимірі. Це стосувалось збільшення випуску товарів і послуг, накопичення знань та інновацій, капіталу. Так, Кемпбелл Р. Макконнел, Стенлі Л. Брю вважали, що економічне зростання полегшує розв'язання проблеми обмеженості ресурсів і вимірюється двома взаємопов'язаними способами: через збільшення ВВП за певний період часу чи як збільшення ВВП на душу населення [1].

Дж.М. Кейнс, Р.Ф. Харрод проблему економічного зростання пов'язували з темпами зростання доходу. Є. Дамар акцентував увагу на необхідності зростання інвестицій, які збільшуватимуть виробничу потужність. У. Ростоу наголошував, що для досягнення економічного зростання важливим є збільшення інвестицій та прискорений розвиток галузей обробної промисловості [2, С.220-224]. Базилевич В.Д. і Баластрик Л. О. під економічним зростанням розуміють довгострокову тенденцію збільшення потенційного рівня виробництва за умов повної зайнятості [3, С. 336].

Вечканов Г. С. і Вечканова Г. Р. вказують, що економічне зростання передбачає збільшення потенційного ВВП, або випуску країни [4, С.133]. Акцент на збільшенні кількості товарів і послуг, які продукує національна економіка при визначенні сутності поняття «економічне зростання» є превалюючим в працях С. Панчишина, Г. Клишко В. Нестеренко, А. Філіпенко, А. Добринін, Л. Тарасевич та інших.

Низка авторів при визначенні сутності економічного зростання наголошує на критерії тривалості стійкого розвитку економіки і розглядає його як процес ефективного використання виробничих, трудових, інноваційних та фінансових факторів у довгостроковому періоді без порушення стану рівноваги в короткому проміжку та із поступальним зростанням ВВП [5, С.226; 6, С.291].

М.П. Бутко дає наступне визначення: «Економічне зростання як економічна категорія характеризує гармонізовану взаємодію продуктивних сил і виробничих відносин в суспільстві, що обумовлює покращення кількісних показників розвитку, спонукає до поживлення економічної діяльності, ділової та інвестиційної активності» [7, С.302].

Якісний аспект економічного зростання пов'язують із структурними змінами в економіці, процесом нагромадження інновацій, підвищенням якості робочої сили тощо. Крім інтенсифікації економічного

зростання, що призводить до якісних змін в структурі та динаміці виробництва та ефективності використання ресурсів, про якість економічного зростання свідчать покращення рівня життя населення, забезпеченості соціальними послугами, соціально захищеності тощо.

Метою статті є дослідження кількісних та якісних аспектів економічного зростання та аналіз просторової нерівномірності економічного зростання в Західному регіоні України.

В сучасній Україні вирішальний вплив мають екстенсивні чинники економічного зростання – зовнішня кон'юнктура та покриття низької ефективності використання ресурсів обсягами їх залучення.

Слід відзначити, що концепція економічного зростання є однією з фундаментальних економічних теорій. Її теоретичний базис нагромаджувався впродовж останнього століття. Дослідженню сутності та чинників, що забезпечують економічне зростання присвячено низку теорій зарубіжних вчених (табл. 1.).

Як бачимо, змістовне наповнення концепції економічного зростання відбувалось внаслідок об'єктивних змін та розширення переліку чинників, дія яких в певний період розвитку суспільства актуалізувались та набували значимості у досягненні вищого рівня продуктивності використання матеріальних, трудових та інших видів ресурсів.

До чинників політики економічного зростання відносять також [16]: економічну свободу як для домогосподарств, так і для суб'єктів управління; конкуренцію, яка впливає на підвищення якості виробництва продукції, насичення товарами ринку і зниження (стабільність) цін; правові ринкові інституції, які створюють рівні умови підприємствам і захист прав власників капіталу; жорсткі бюджетні обмеження, які передбачають упорядкування й узгодженість видаткової частини бюджетів з економічною та соціальною ефективністю сфери виробництва; державну політику, яка має забезпечити довіру інвесторів, виробників і населення регіонів.

Слід відзначити, що чинником економічного зростання є просторовий чинник. Безумовно, що на динаміку економічного розвитку має вплив нерівномірність розподілу економічної активності, яка сприяє посиленню міжрегіональної диференціації. На жаль сьогодні регіони, виступаючи самостійними агентами економічних відносин, доволі часто є не партнерами, а конкурентами. У найбільш успішних регіонах виникають агломераційні ефекти, які сприяють концентрації ресурсів і в подальшому зростанню продуктивності економічної діяльності.

Сьогодні існують різноманітні методики оцінки кількісних та якісних ознак економічного зростання. Так, стандартним інструментом аналізу структури економічного зростання в розвинених країнах світу впродовж останніх кілька десятиліть став показник сукупної факторної продуктивності (total factor productivity) [17; 18; 19]. Зростання сукупної факторної продуктивності свідчить про активність інноваційних процесів в економіці, підвищення кваліфікації і мотивації робочої сили, вдосконалення методів управління та організації виробництва, а також про наявність зростаючого ефекту масштабу. Йдеться

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

також про відповідний рівень віддачі основних факторів виробництва (природних ресурсів, праці, капіталу), або ж про ефективність використання ресурсів, результат розширеного відтворення.

Таблиця 1

Еволюція теорії економічного зростання

	Вчені	
Динамічні теорії економічного зростання	Р. Харрод, Є Домард, Р. Солоу, Дж.Мід, А.Льюїс	Економічне зростання відбувається за умов створення нових робочих місць за рахунок невикористаних виробничих потужностей, впровадження нової техніки, комбінування наявних ресурсів при одній і тій же технологічній оснащеності, наявності конкуренції, підвищення продуктивності праці та покращення організації виробництва. В базовому рівнянні економічного зростання темпи розширення виробництва прямо пропорційні нормі збереження.
Теорії регіонального економічного зростання	Ю.А. Гаджиев, А.Г. Гранберг, Е.А. Коломак, І.В. Пилипенко, А. Суспіцин, Дж. Бортсом, Сала- Мартін, П. Кругман, М. Портер, А Маршалл, Р.Холл, Ч.Джонс	Нерівномірний розвиток регіонів тимчасове явище і за умов економічного зростання відбуватиметься скорочення міжрегіональної диференціації за рахунок. Віддача від масштабу, конвергенція регіонів, наявність природних ресурсів, чисельність і кваліфікація трудових ресурсів, запаси капіталу та рівень інноваційного розвитку, ринковий механізм регулювання розвитку економіки стають визначальними чинниками економічного зростання регіонів. Актуалізуються просторовий, соціальний, інституціональний і політичний чинник, як джерела економічного зростання.
Неокласичні теорії	Дж.М. Кейнс, Р. Харрод, Р. Солоу, Дж. Мід, Р. Берроу, А. Льюїс.	Зростання економіки пов'язували із збільшенням сукупного попиту, накопиченням капіталу та ефективністю інвестицій, створенням нових робочих місць за рахунок завантаження невикористовуваних виробничих потужностей, наявністю конкурентної ринкової системи, впровадженням нової техніки, підвищенням продуктивності праці, вдосконаленням організації виробництва. Економічне зростання в країні розглядається і як результат конкурентної боротьби регіонів за ресурси, або ж як результат зростання регіонів за рахунок внутрішньорегіональних джерел розвитку.
Інституційна теорія	Д. Норт, Р. Томас, О. Уильямсон	Нагромадження капіталу і економія на масштабах не є джерелами економічного росту, вони і є свідченням росту. Вагому роль у досягненні економічного зростання відводиться історичним традиціям та інституційним структурам. Права власності і права та обов'язки, що фіксуються системою контрактів виступають важливим джерелом економічного зростання.
Теорії кумулятивного розвитку (теорії кумулятивної причинної обумовленості, прямого і зворотного зв'язку, «полосів росту», «центр-периферія» та ін.)	Х.Р. Ласуен, Г. Мюрдаль, А. Хіршман, Ф. Перру, Ж.-Р. Будвіль, Ч. Шмідт, Д. Дарвент, П. Хагетт, Т. Хегестранд, Дж. Фрідман, Т. Хермансен, Х. Річардсон,	Економічне зростання пов'язане із виникненням центрів росту та каналів їх поширення, утворенням агломерацій центрів росту, інновацій та дифузії нововведень, віддачею від масштабу. Зростання економіки країни у всіх регіонах відбувається нерівномірно, із змінною інтенсивністю та змінним ефектом.
Нові теорії регіонального економічного розвитку (нова економічна географія, нові моделі економічного росту, теорія агломерацій, нових форм організації виробництва, ринкового потенціалу).	П. Кругман, М. Фуджит, Т. Морі, Є. Венаблес, Д. Пуго, Дж. Харріс, А. Пред, Р. Фіані, Г. Мюрдаль, А. Хіршман, А. Гільберт, Дж. Гаглер, Дж. Еллісон, Є. Глейзер, Д. Девіс, Д.Вайнштайн.	До просторових факторів росту відносяться різні види ефектів від масштабу, транспортні витрати, мобільність факторів виробництва, агломерацію, просторові або багаточисленні ефекти взаємовпливу економічних факторів. Вагомим ендегенним фактором росту економіки в умовах недосконалої конкуренції є людський капітал. Формування кластерів, ланцюжків доданої вартості розглядаються як форми, механізми підвищення конкурентоспроможності та прискорення економічного розвитку країн і регіонів.
Модель інклюзивного зростання	Д. Асмоглоу, Д.Робінсон, Е.С.Райнет, А.Рамо, С. Голандер, Р. Болінг, Дж. Подеста, З.М. Бедоса, Е. Дуффо.	Базується на концепції інклюзивного зростання, згідно якої економічне зростання розглядається в контексті критерію інклюзивності, тобто максимальної залученості кожного суб'єкта для вирішення проблем регіонального розвитку, а також гуманізації економічних процесів шляхом формування ціннісних орієнтацій. Відповідно, інклюзивне зростання ґрунтується на пріоритетності інвестицій в людський капітал, створенні нових робочих місць, структурній трансформації, прогресивній податковій політиці, соціальному захисті, недопущенні дискримінації, соціальній інтеграції та сильних інститутах.

Складено за: [8; 9; 10; 11; 12; 13; 14.; 15].

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

Низка авторів для оцінки якості економічного зростання використовують індекс, який розраховується з врахуванням індексу росту ВВП (ВРП) та їх індексу-дефлятора [20]. Цей індекс характеризує тільки економічну динаміку. Інші методики використовують різні індикатори (наприклад, індикатори Цілей розвитку тисячоліття) та показники (економічні, соціальні, екологічні), які характеризують кількісні та якісні складові економічного зростання. Відомим методичним підходом є розрахунок співвідношення темпів зростання виробництва та темпів приросту первинних (сировинних) ресурсів.

На нашу думку, аналіз явища економічного зростання на регіональному рівні необхідно проводити комплексно, оцінюючи динаміку та якість економічного зростання регіонів в розрізі наступних площин оцінювання:

– ресурсної продуктивності економіки регіонів;

– впливу змін екстенсивних та інтенсивних факторів на зміну ВРП для кожного регіону;

– просторової асиметрії за рівнем економічного зростання, яка базуватиметься на оцінці якості економічного зростання для кожного регіону (1) та внеску окремих регіонів у показник економічного зростання регіонів субрегіонального рівня та країни в цілому (2). Такий підхід дозволить оцінити ефективність використання ресурсів регіонів, виявити проблеми динаміки та якості їх економічного зростання.

Для прикладу зупинимось на результатах оцінки просторової нерівномірності економічного зростання із застосуванням одного із запропонованих методичних прийомів.

Просторову нерівномірність економічного зростання доводить оцінка внеску регіонів в економічне зростання шляхом розрахунку відсотка приросту сумарного ВРП Західного регіону (рис. 1).

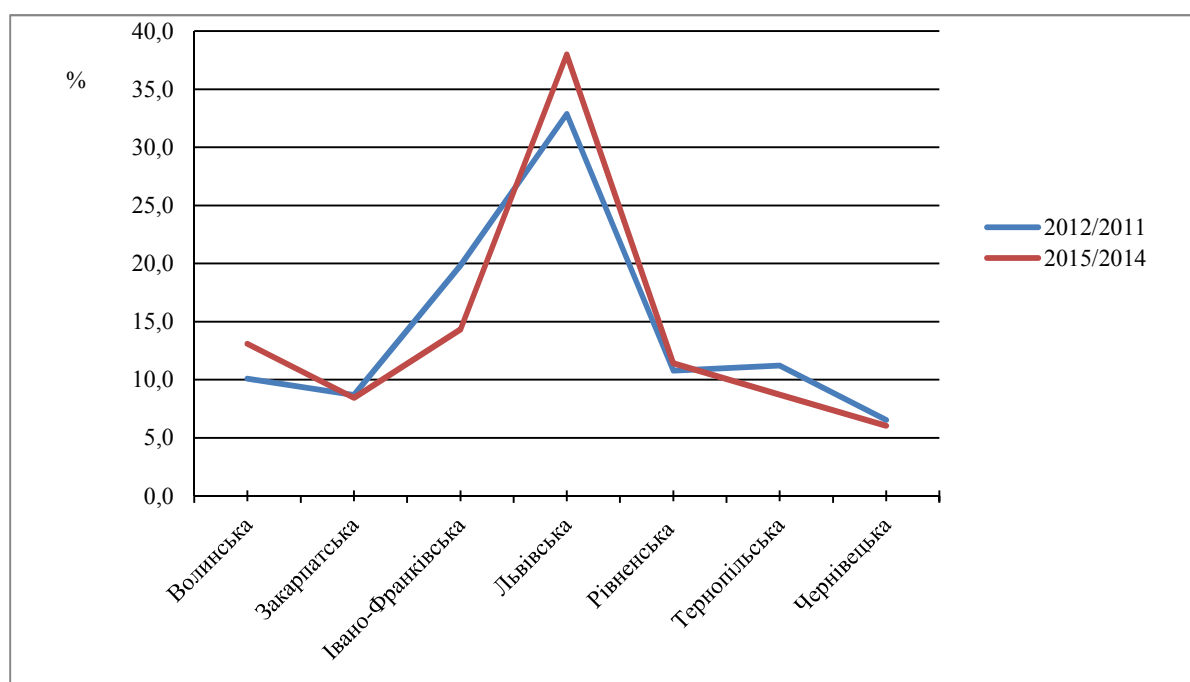

Рис. 1. Внесок регіонів в економічне зростання Західного регіону

*Розраховано за: [21, С.13; 22, С.13].

Як бачимо, лідером економічного зростання в Західному регіоні традиційно є Львівська область. Так, в середньому по Західному регіону ВРП виріс на 80%. Це зростання відбулось внаслідок збільшення частки Львівської області у прирості сумарного ВРП протягом 2010-2015 рр., яка зросла з 33% до 38%. Домінуюче положення Львівської області в позитивній динаміці Західного регіону зумовлено також зменшенням частки Закарпатської (з 8,7 до 8,4%), Тернопільської (11,2 до 8,7%) і Чернівецької (6,5 до 6,0 %) областей в прирості сумарного ВРП Західного регіону [21, С.13; 22, С.13].

Отже, отримані результати свідчать, що просторова асиметрія за рівнем економічного зростання є важливим чинником оцінки цих процесів на регіональному, субрегіональному та макрорівні.

Оцінка існуючих теоретичних концепцій економічного зростання та методичних підходів до оцінки його динаміки та якості свідчать, що ВРП є лише одним із

результуючих показників економічного розвитку регіонів і не характеризує якісну складову економічного зростання. Лише оцінка продуктивності та ефективності використання ендogenous потенціалу території свідчатиме про реальні висхідні тенденції економічної динаміки, здатні забезпечити економічні та соціальні ефекти у їх розвитку. Основними індикаторами рівня економічного зростання регіонів слід вважати продуктивність праці, фондovіддачу основних фондів, матеріалovіддачу, капіталovіддачу, рівень інноваційна активності тощо. Оцінка впливу цих індикаторів на зміну ВРП дозволить не тільки виявити роль інтенсивних та екстенсивних чинників в економічному зростанні регіонів, а й обґрунтувати стратегічні та тактичні управлінські рішення щодо структурної трансформації економіки регіонів, примноження людського та соціального капіталу, стимулювання бізнесу, акумулювання ресурсів на розвитку пропульсивних видів економічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Базилевич В. Д. Економічна теорія. Політекономія: [підручник] / В. Д. Базилевич. – К. : Знання-Прес, 2004. – 380 с.
2. Селигмен Б. Основные течения современной экономической мысли: [пер. с англ.] / Б. Селигмен. – М. : Прогресс, 1968. – 600 с.
3. Базилевич В. Д. Макроекономіка: [навчальний посібник] / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик. – К. : Атака, 2002. – 694 с.
4. Вечканов Г. С. Макроекономіка: [учебное пособие] / Г. С. Вечканов, Г. Р. Вечканова. – С.-П. : Питер, 2000. – 206 с.
5. Будаговська С. Мікроекономіка і макроекономіка: [підручник] / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна. – К. : Основи, 1998. – 517 с.
6. Климко Г. Н. Основи економічної теорії. Політекономічний аспект: [підручник] / Г. Н. Климко, В. П. Несторенко. – К. : Вища школа-знання, 1997. – 742 с.
7. Бутко М. П. Регіональні особливості економічних трансформацій в перехідній економіці / М. П. Бутко. – К. : Знання України, 2005. – 476 с.
8. Мюрдаль Г. Современные проблемы «третьего мира». Драма Азии / Г. Мюрдаль: [пер. с англ.] / под общ. ред. д. э. н., проф. Р. А. Ульяновского. – М.: Прогресс, 1972. – 767 с.
9. Кузнецова О. В. Экономическое развитие регионов. Теоретическое и практическое аспекты государственного регулирования: [монография] / О. В. Кузнецова. – М. : Эдиториал УРСС, 2002. – 309 с.
10. Хаггет П. Пространственный анализ в экономической географии: / П. Хаггет: [пер. с англ.] / под ред. В. М. Гохмана и Ю. В. Медведкова. – М. : Прогресс, 1968. – 392 с.
11. Ласуэн Х. Р. Урбанизация и экономическое развитие: временное взаимодействие между географическими и отраслевыми кластерами / Х. Р. Ласуэн // Пространственная экономика. – 2009. – № 4. – С. 106-125.
12. Буторіна В. Б. Економічне зростання серед суміжних економічних категорій / В. Б. Буторіна [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dspace.kpnu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2217/1>
13. Кондіус І. С. Еволюція кумулятивних теорій регіонального економічного розвитку / І. С. Кондіус // Економічний форум, 2017. – №1. – С. 4-11.
14. Вахович І. М. Регіональні асиметрії сталого розвитку України: діагностика та механізми вирівнювання: [монографія] / І. М. Вахович, О. Є. Табалова. – Луцьк: Друкарня «Волиньполіграф», 2013. – 344 с.
15. Кіро О. С. Еволюція теорій регіонального розвитку в економічній науці / О. С. Кіро // Вісник соціально-економічних досліджень, 2010. – №38. – С. 72-83.
16. Заблодський Б. Ф. Методологічні основи формування регіональної економічної політики / Б. Ф. Заблодський, В. І. Жовтанецький // Економіка промисловості. – 2011. – № 2-3. – С. 10-16
17. Gullickson W. Multifactor Productivity in 20 U. S. Manufacturing Industries, 1949- 83 / W. Gullickson, M. Harper // Monthly Labor Review, Vol. 110, 1987 pp. – P. 18-28.
18. Technical Information About the BLS Multifactor Productivity Measures // Bureau of Labor Statistics, September 26, 2007. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://stats.bls.gov/mfp/mpotech.pdf/>
19. Управление эффективностью и качеством: Модульная программа: [пер. с англ.] / под ред. И. Прокопенко, К. Норта: В 2 ч. – Ч. I. – М. : Дело, 2001. – 800 с.
20. Симагина О. Вопросы качества экономического роста / О. Симагина // Экономист. – 2007. – №2. – С. 29-37.
21. Валовий регіональний продукт за 2013 рік. Статистичний збірник Київ, 2015 р. – 116 с.
22. Валовий регіональний продукт у 2015 році. Статистичний збірник Київ, 2017 р. – 137 с.

References

1. Bazylevych, V. D. (2004). *Ekonomichna teoriya. Politekonomija [Economic theory. Political economy]*. Kiev: Knowledge-Press. [in Ukrainian].
2. Selyghmen, B. (1968) *Osnovnyye techeniya sovremennoy ekonomicheskoy mysly [The main trends of modern economic thought]*. Moscow: Prohgress [in Russia].
3. Bazylevych, V. D., & Balastyryk, L. O. (2002). *Makroekonomika [Macroeconomics]*. Kiev: Ataka. [in Ukrainian].
4. Vechkanov, Gh. S. & Vechkanova, Gh. R. (2000). *Makroekonomika: [Macroeconomics]*. St. Petersburg: Pyter. [in Russia].
5. Budaghovsjka, S., Kilijevych, O. & Lunina, I. (1998). *Mikroekonomika i makroekonomika: [Macroeconomics and microeconomics]*. Kiev: Osнова. [in Ukrainian].
6. Klymko, Gh. N. & Nestorenko, V. P. (1997). *Osnovy ekonomichnoji teorii. Politekonomichnyj aspekt [Foundations of economic theory. Polytechnical aspect]*. Kiev: Vyshha shkola-znannja. [in Ukrainian].
7. Butko, M. P. (2005). *Reghionaljni osoblyvosti ekonomichnykh transformacij v perekhidnij ekonomici [Regional features of economic transformations in transition economies]*. Kiev: Znannja Ukrainian. [in Ukrainian].
8. Mjurdalj, Gh. (Ed.). (1972). *Sovremennye problemy «tretj'egho myra». Drama Azyu. [Modern problems of the «third world». Asian drama]*. Moskva: Prohgress. [in Russia].
9. Kuznecova, O. V. (2002). *Ekonomycheskoe razvytye reghyonov. Teoretycheskoe y praktycheskoe aspekty ghosudarstvennogho reghulyrovanyja. [Economic development of regions. Theoretical and practical aspects of state regulation]*. Moskva: Edytoryal URSS. [in Russia].
10. Khaghghet, P. (Ed.). (1968). *Prostranstvennij analiz v jekonomycheskoj gheoghrafyy [Spatial analysis in economic geography]*: Moskva: Prohgress. [in Russia].
11. Lasuen, Kh. R. (2009). *Urbanyzacyja y ekonomycheskoe razvytye: vremennoe vzaymodejstvyje mezhdhu gheoghrafycheskymy y otraslevymy klasteramy [Urbanization and economic development: a temporary interaction between geographic and branch clusters]*. *Prostranstvennaja ekonomika – Spatial economy*, 4, 106-125. [in Russia].
12. Butorina, V. B. *Ekonomichne zrostannja sered sumizhnykh ekonomichnykh kategorij [Economic*

growth among adjacent economic categories]. Retrieved from <http://dspace.kpnu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2217/1> [in Ukrainian].

13. Kondius, I. S. (2017). Evoljucija kumuljatyvnykh teorij regionalnogo ekonomichnogo rozvytku. [Evolution of cumulative theories of regional economic development]. *Ekonomichnyj forum – Economic forum*, 1, 4-11 [in Ukrainian].

14. Vakhovych, I. M. & Tabalova, O. Je. (2013). *Regionalni asymetriji stalogo rozvytku Ukrainy: diagnostyka ta mekhanizmy vyrivnjuvannja. [Regional Asymmetries of Sustainable Development in Ukraine: Diagnostics and Equalization Mechanisms]*. Lutsk: Volynpoligraf. [in Ukrainian].

15. Kiro, O. S. (2010). Evoljucija teorij regionalnogo rozvytku v ekonomichnij nauki [Evolution of theories of regional development in economic science]. *Visnyk socialjno-ekonomichnykh doslidzhenj – Bulletin of socio-economic research*, 38, 72-83. [in Ukrainian].

16. Zablods'kyj, B. F. & Zhovtanec'kyj, V. I. (2011). Metodologichni osnovy formuvannja regionalnoji ekonomichnoji polityky [Methodological foundations of the formation of regional economic policy]. *Ekonomika*

promyslovosti – Economy of industr., 2-3, 10-16 [in Ukrainian].

17. Gullickson, W. & Harper M. (1987). Multifactor Productivity in 20 U. S. Manufacturing Industries, 1949-83. *Monthly Labor Review*, 1(110), 18-28.

18. Technical Information About the BLS Multifactor Productivity Measures (2007) [Bureau of Labor Statistics] (Statistical Yearbook). Retrieved from <http://stats.bls.gov/mfp/mprtech.pdf>

19. Prokopenko, Y. & Norta, K. (2001). *Upravlenye efektyvnostiju y kachestvom: Modul'naja prohramma [Management of efficiency and quality: Modular program]*. Moskva: Delo. [in Russian].

20. Symaghyna, O. (2007). Voprosy kachestva ekonomicheskogo rosta [Questions of the quality of economic growth]. *Экономист – Economist*, 2, 29-37. [in Russian].

21. State Statistics Service of Ukraine (2015). *Valovyi rehionalnyi produkt za 2013 rik. [Gross regional product for the years 2013]*. Kiev. [in Ukrainian].

22. State Statistics Service of Ukraine (2017). *Valovyi rehionalnyi produkt za 2015 rik. [Gross regional product for the years 2015]*. Kiev. [in Ukrainian].

УДК 332.021:[338.46:008](477.83)

М. В. Максимчук

доктор економічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник
відділу регіональної економічної політики
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долишнього НАН України», м. Львів

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕРЕЖІ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЛЬВІВЩИНИ

В статті досліджено особливості функціонування мережі закладів культури регіону в умовах децентралізації влади. Проаналізовано базові показники розвитку сфери культури об'єднаних територіальних громад Львівщини, виокремлено організаційно-управлінські, бюджетно-фінансові та соціокультурні проблеми їх розвитку у сучасних умовах та надано рекомендації з подолання виокремлених проблем.

Ключові слова: децентралізація, громада, об'єднані територіальні громади, заклади культури, бібліотеки, будинки культури, народні доми, культурний туризм, Львівська область

Максимчук М. PECULIARITIES OF THE CULTURAL INSTITUTIONS NETWORK FUNCTIONING IN THE COMBINED TERRITORIAL COMMUNITIES OF LVIVSKA OBLAST

The article examines the peculiarities of functioning of cultural institutions network in the region under decentralization of authorities. The basic development parameters of cultural sphere development in the combined territorial communities of Lvivska oblast are analyzed, organizational-management, budget-financial and socio-cultural problems of their development in modern conditions are outlined and recommendations on overcoming of the abovementioned problems are suggested.

Key words: decentralization, community, combined territorial communities, cultural institutions, libraries, cultural clubs, people's houses, cultural tourism, Lvivska oblast

Після початку децентралізації влади та формування об'єднаних територіальних громад (ОТГ) в Україні сфера культури стала тією сферою місцевого розвитку, яка практично повністю переходить у ві-

дання громад та фінансується із бюджетів ОТГ, що стало для цих утворень доволі складною господарською проблемою, яка потребує детального вивчення